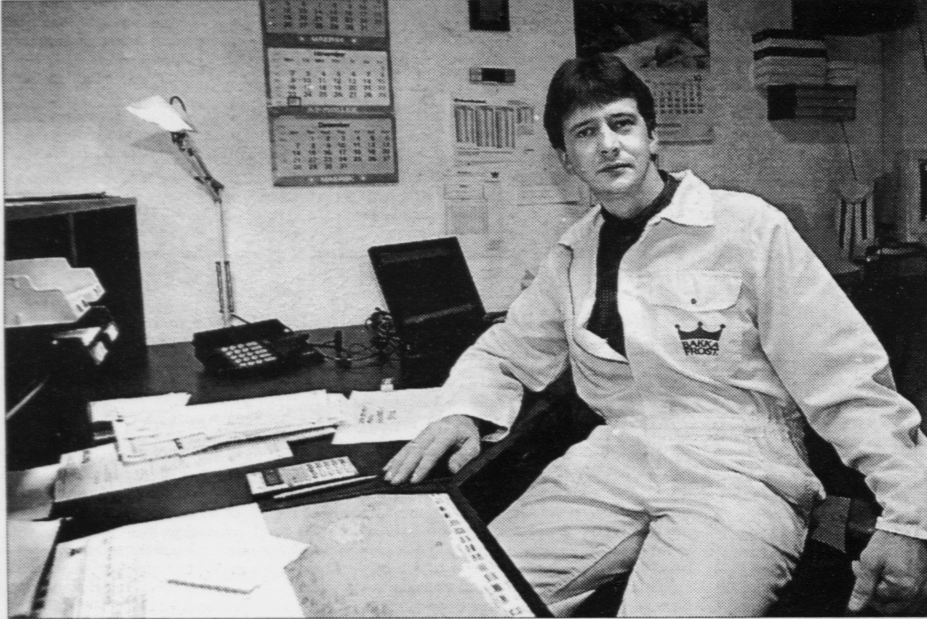

Tað verða neyvan útlendingar sum koma at menna alingina í Føroyum

Bakkafrost á Glyvrur er eitt dømi um eina føroyska fyrirtøku, sum gongur væl - og sum ennát er før fyr í mennast. Stjórin sær stórar møguleikar í alingini. Men hann heldur, at skal hon mennast, mugu føroyingar gera tað sjálvir

ÁKI BERTHOLDSEN

– Í løtuni útflyta vit fyrir yvir 100 milliónir um árið. – Og vit betala yvir 20 milliónir í lønum.

– Men vit standa ikki í stað, og um tvey, trí ár eru vit komin uppátt longri. Bakkafrost á Glyvrur er eitt av teimum heilt stóru og mest týðandi fiskavirkjunum í Føroyum.

Tað varð stovnað í 1966 og var tá eitt sildavirki.

Men í 1979 fingur teir eitt av teimum fyrstu, fyra alioyrunum, sum vóru latin í Føroyum.

Og nú hevur Bakkafrost mennt seg til eina av størstu fyrirtøkunum í Føroyum.

Har arbeiða eini 145 fólk. Men tey hava ikki bara arbeiði. Tað besta er, at afturfimótí so nógvum øðrum fiskavirkjum, hava tey á Bakkafrost arbeiði at kalla

hvønn dag í árinum.

– Aðrastaðni eru tey mestsum vand við at tað er ikki arbeiði meiri enn ein, tveir dagar um vikuna, og summar vikur er ennát ongin arbeidsdagur.

Og týðningurin av Bakkafrost fyrir lokalsamfelagið inni á Skálafjørðinum, og fyrir føroyska samfelagið sum heild, verður mestsum skorin út í papp, tá ið stjórin, Regin Jacobsen, fortelur, at tilsamans betalar Bakkafrost arbeidsfólkunum yvir 20 milliónir í lønum um árið.

Men virkið mennist alla tíðina. Og um tvey ár hevur virkisleiðslan sett sær sum mál at útflyta fyrir minst 150 milliónir um árið.

Alt undir sama hatti

Bakkafrost er eitt sera fjølbroytt virkið, har tey hava lagt seg eftir at hava alt undir sama hatti.

– Vit hava eina lodrætta samskipan á okkara virki, greiðir Regin Jacobsen frá.

– Tvs, at vit hava allar

tættir alivinnuni undir sama hatti, líka frá smoltstøð til góðskingavirki.

– Vit hava smoltstøð, har eini seks fólk arbeiða. Vit hava alistøð á sjónum, har einir átta mans arbeiða, vit hava kryvjivirki har 30-40 fólk arbeiða.

Og somuleiðis hava vit góðskingavirki, har vit taka skræðuna av laksinum, skera fløkini sundur í stykki, taka øll bein úr og pakka hann kláran at verða seldan í handlunum niðri í Evropa. Á góðskingavirkjunum arbeiða eini 80 fólk.

– Men afturat øllum hesum, eru so eisini aðrar tænastudeildir knýttar at høg-

– Tað eru bæði fyrimunir og vansar við at fáa útlendskan kapital í føroysku alivinnuna, heldur ein av allarstørstu alarum í Føroyum, Regin Jacobsen, stjóri á Bakkafrost.

Men sjálvur er hann sannførdur um, at skal alivinnan mennast, mugu føroyingar gera tað sjálvir

uðsvirkseminum, t.d. flutningur, smiðja, pakkideild,

o.s.f.r., so tilsamans standa eini 145 fólk á lónarlistanum

Regin Jacobsen sigur, at av tí at talan er um laks, er talan um eitt javnt virksemin at kalla alt árið.

– Men ávisar tíðir hava tey eisini arbeitt onnur, fiskasløg, t.d. svartkalva og makrel fyrir at fylla smá hol í tíðini.

– Vit halda, at í alingini eru tað fyrimunir við hesum slagnum av lodrættri virkisamskipan, líka frá smoltstøð til góðskingavirksemin.

– Fyrimunirnir eru serliga, at tær ymsu deildirnar nýtast ikki bara hugsa um sín egna vinning.

– Tvs, at smoltstøðin t.d. hugsar ikki bara um talið á smoltum og at spara so nógv fòður sum gjørligt, fyrir at fáa so stóran vinning sum gjørligt.

– A okkara smoltstøð kunnu vit loyva okkum at fáa smoltini so stór sum gjørligt, tí so eru tey væl fyrir, tá ið tey verða slept á sjógv. Og tað sparir alistøðin inni.

– Hvinvegin er tað eisini lættari at at leggja til rættis, nær vit skulu hava smolt og, hvussu nóg. Hjá alistøðini er tað ein fyrimunur at tryggja er fyrir leveringini av smolti.

– Og somuleiðis er tað ein tryggileiki hjá smoltstøðini at hava fastan avtakara.

– Hjá kryvjivirkjunum er tað ein stórir fyrimunur at hava tryggja levering, tí so ber til leggja eina javna arbeidsongongd til rættis o.s.f.

Harafurt er tað ein stórir fyrimunur hjá góðskingavirkjunum, at tað veit, hvat tað fer rávørna fyrir, tá ið langtíðaravtalur verða gjørdar.

Stjórin nevnr at gert tú

t.d. ein sáttmála uppá 100 milliónir av lidnari, er rávøruprisurin kanska 70 milliónir.

– Broystist rávøruprisurin so bara 10%, er talan um sjei milliónir. Og ein slík broyting kann skjótt broyta eitt yvirskot til eitt undirskot, og so ert tú um ein háls.

– Sjálvandi skal hvør deild hava so stóran vinning sum gjørligt. Men tað skal ikki ganga útyvir aðrar partar av virkinum.

– Tí er hendan lodrætta samskipanin hjá okkum ein fortreyt fyrir tí, sum vit gera, sigur Regin Jacobsen.

Mugu ikki misskilja støðuna

Stjórin á Bakkafrost á Glyvrur er bjartskygdur um framtíðina hjá alivinnuni.

– Alivinnan er í menning.

– Og longu um tvey, ella hálvtríðja ár fer útlutningurin av alivinnuni at vera einar 900 milliónir, um ikki okkurt óvantað bakkast verður.

– Sostatt fer alivinnan at standa fyrir 40% av samlaða føroyska útlutninginum, um annar útlutningur ikki eisini veksur nóg.

– Avkastid í alivinnuni

hefur verið hampiligt, sigur hann.

Men hann hevur samstundis fremstafingur á lofti og leggur dent á, at vit mugu ikki misskilja støðuna.

– Nøgðin av aldam laksir er øgiliga stór. Men avkastid er ikki so stórt afturfimótí umsetninginum.

Sjálvur heldur hann, at avkastid er ikki stórr enn tað má verða, tá ið tú hevur við aling at gera, tí fløgurnar

Bara á kryvjivirkjunum á Bakkafrost arbeiða eini 30-40 fólk. Á Bakkafrost hava tey alla alingina undir sama hatti, líka frá smolti til ldna vøru, og tað heldur stjórin er ein fortreyt